

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310, Vilnius, Tel. (+370) 684 52298, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

A. Jakšto g. 4, LT- 01105 Vilnius

El. paštas: info@am.lt

2020-12-10 Nr. S20/12/461

Originalas nebus siunčiamas

DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 2.01.02:2016 „PASTATŲ ENERGINIO NAUDINGUMO PROJEKTAVIMAS IR SERTIFIKAVIMAS“

Lietuvos architektų rūmai (toliau - Rūmai), išnagrinėję Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. D1-754 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo“ (toliau – Aplinkos ministro įsakymas) ir atsižvelgdami į tai, kad Statomų pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas po 2021 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti po 2021 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A++, pažymi, kad **Rūmų manymu Aplinkos ministro įsakymas šia apimtimi ir papildomų reikalavimų nuo 2021 m. sausio 1 d. taikymas turi būti atidedamas**, atsižvelgiant į tai kad:

1) konsultavimosi su visuomene tikslas – užtikrinti teisėkūros atvirumą, skaidrumą, sužinoti visuomenės nuomonę apie teisinio reguliavimo problemas ir jų sprendimo būdus, sudaryti visuomenei galimybę daryti įtaką teisės akto projekto turiniui, geriau įvertinti numatomo ir galiojančio teisinio reguliavimo teigiamas ir neigiamas pasekmes, jo įgyvendinimo sąnaudas, teikti pasiūlymus dėl Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio *ex post* vertinimas atliekamas (Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis). Taip pat, kad su visuomene turi būti konsultuojamasi laiku ir dėl esminių klausimų (konsultavimosi efektyvumas), taip pat tiek, kiek yra būtina (konsultavimosi proporcingumas) (Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnio 2 dalis). Taip pat atsižvelgiant į tai, kad šis Aplinkos ministro įsakymas susijęs su visuomenei svarbiais klausimais, vienas iš kurių yra naujų pastatų statyba ir jai keliamų reikalavimų didinimas, Rūmai pažymi, kad Rūmų manymu konsultavimasis su visuomene dėl Aplinkos ministro įsakymo nuostatų pakeitimo ir naujų reikalavimų įtvirtinimo buvo trumpas ir neišsamus, t. y. manytina, kad visuomenei nebuvo pateikta pakankamai informacijos ir detalios paaiškintos naujas reglamentavimas, trūko diskusijų, nebuvo įvertinti ir išsamiai išaiškinti minimi įsakymu įtvirtinami reikalavimai.

Taip pat Rūmai atkreipia dėmesį, kad nėra aiškaus ir pagrįsto vertinimo, kokią naudą suteiks, Aplinkos ministro įsakymu įtvirtinami, pastatams (jų dalims) keliami A++ energinio naudingumo klasės reikalavimai, t. y. nėra aiškaus vertinimo, kokia nauda gaunama pastatams (jų dalims) taikant ne A+ klasės, o A++ klasės reikalavimus, trūksta sisteminio apibendrinimo, nėra aiškaus pasekmių, įtakos aplinkai ir žmonėms vertinimo ir pan.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta Rūmai mano, kad turi būti atlikti papildomi ir išsamesni viešinimo, konsultavimo ir aiškinimo procesai, t. y. manytina, kad neturi likti neaiškumų, kurie

gali įtakoti ne tik naujų pastatų statybos sumažėjimą, bet ir kelti didelę grėsmę smulkaus verslo išlikimui. Taip pat Rūmai pažymi, kad atsižvelgiant į dabartinę šalies situaciją (dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės visoje šalyje yra paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija ir karantinas), manytina, kad pastatų statybos sanaudų didinimas nustatant pastatams papildomus energetinius reikalavimus galimai taip pat sukels papildomą grėsmę smulkaus verslo išlikimui.

2) Direktyvos 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo bei 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento bei Tarybos Direktyvos (ES) 2018/844, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (toliau – direktyvos) pagrindinis tikslas yra pastatų energinio naudingumo didinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad šiose direktyvose yra nustatomi reikalavimai ir esamiems pastatams, pastato vienetams ir pastatų dalims, kuriems reikia kapitalinės renovacijos, t. y. aptariamam energinio naudingumo reikalavimų taikymas, visų pirma esamiems pastatams, pastatų dalims, kuriems reikia kapitalinės renovacijos, ir techninėms pastatų sistemoms, jas įrengiant, keičiant arba atnaujinant.

Atsižvelgiant į tai Rūmai mano, kad prioritetine kryptimi turėtų būti ne reikalavimų naujiems pastatams didinimas, o esamų pastatų atnaujinimas (renovavimas), t.y. manytina, kad reikia vertinti jau esamo nekilnojamo turto energetinius išteklius ir atsižvelgiant į vertinimus siekti gerinti esamo nekilnojamo turto būklę, atnaujinant (renovuojant) pastatus.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Lukas Rekevičius